
תפקיד הריפוי בעיסוק בהתערבות בתגובת קרב

ביחידה צבאית

שחר גינדי, גיורא גלילי, שירלי אדיר-פאביס, אופיר מגן, שני ולוביק-שושן

שחר גינדי, PhD, המכללה האקדמית בית ברל. shaharg@beitberl.ac.il
גיורא גלילי, PhD, מרכז המחקר ע"ש אמילי סגול, אוניברסיטת חיפה. galilig@biu.ac.il
שירלי אדיר-פאביס, BOT, המרכז לבריאות הנפש "שלוותה". shirlyad@clalit.org.il
אופיר מגן, MA, MHA, צבא הגנה לישראל. ofirmagen55@bezeqint.net
שני ולוביק-שושן, BOT, המרכז לבריאות הנפש "שלוותה". shamivo@clalit.org.il

תודות

תודה מיוחדת ל"ד"ר ישראל קריגר, סגן מנהל בית חולים "שלוותה" ומפקד מלת"ק מרכז, סא"ל במיל' על היוזמה, החזון והרעיון. על כך שפתח את הדלת לכתיבת מאמר זה ולגיוס מרפאות בעיסוק לשירות מילואים ביחידת המלת"ק.

תכתובת תתבצע מול שחר גינדי - shaharg@beitberl.ac.il

מילות מפתח: PTSD, תגובת קרב, תפקוד, עבודה רב מקצועית, ריפוי בעיסוק, MOHO

תקציר

תגובת קרב היא תסמונת בעלת ביטויים קליניים מגוונים הכוללים שינוי בהתנהגותו ובתגובותיו הרגשיות והפיזיולוגיות של החייל, הימנעות וירידה בתפקודו האישי והצבאי. המטרה לטווח קצר בטיפול בתגובת קרב היא חזרה מהירה של חיילים לתפקוד ולטווח הארוך מניעת פגיעה ברווחת החייל והתפתחות PTSD. מחקרים שקדמו למחקר זה הראו שהצלחה במטרות לטווח קצר מביאה להצלחה במטרות לטווח ארוך ולהפך. טיפול מיטבי מצריך מטפלים המיומנים בחיזוק הזהות העצמית והתפקודית של הפרט ושמעורבותם לא תגרום לתיוג פסיכיאטרי. ריפוי בעיסוק, הממוקד בתפקוד תקין, השתתפות בעיסוקים, פיתוח ושימור יכולות ומיומנויות, הולם צורך זה. במאמר זה מוצג מודל לטיפול בתגובות קרב המשלב ריפוי בעיסוק במערך השדה. המודל המוצע מציב שתי מטרות טיפוליות עיקריות: מניעת התקבעות החייל בתפקיד החולה וחזרתו המהירה לתפקוד בין-אישי יעיל והסתגלותי. על בסיס "מודל העיסוק האנושי" של קילהופר, אנו מציעים התערבות ייחודית למקצוע הריפוי בעיסוק שמטרתו קידום תפקוד מקצועי, הסתגלותי ויעיל באמצעות מטלות התומכות בזהות הצבאית, מעצימות תפקודים שמורים ומגבירות את תחושת הקומפוטנטיות. מודל זה הולם את אופן העבודה של חילות הרפואה של ישראל ושל ארה"ב, הרואים חשיבות בשמירה על סביבה טיפולית בתוך המסגרת צבאית. יישום המודל המפורט במאמר זה, מתמקד בהיבטים רב מערכתיים לצד יישום ממוקד לקוח. היישום כולל שילוב מרפאות בעיסוק בעבודה רב-מערכתית הממוקדת בחזרה ליכולות תפקודיות ותפקידים מזוהים, המתבטאות

בשיפור ושימור מיומנויות ביצוע מוטוריות, תהליך ותקשורת-בין-אישיות, לצד שמירה על דפוס ביצוע (הרגלים ושגרות) מקדמי השתתפות בתוך הקשר של סביבה צבאית.